

CANADA.

THE SWEDISH WEEKLY.

ARG. VI.—N. R. 28.

WINNIPEG, MAN., den 14 JULI 1898.

LÖP. N. R. 217

KRIGET.

Efter den spanska flottans fullständiga undergång, inträdde ett stillstånd i fientligheterna. Den spanska kommandanten begärde och erhöi åtnstånd till i lördags middag att kapitulera. Under tiden inträdde några mindre episoder värda att omnämnas. I främsta rummet förstördes det sista fartyget af Cervras skvadron, Reina Mercedes. Detta försiggick som vanligt utan ringaste men amerikanarnes sida.

Nagra spanjorer, krigsfångar af Havard försökte mysa i men besättningen hade fått varning och sedan ett halft tjug skjutits och ett dusin räddades, lugnades spanjorererna.

Sju spanska skarpskyttar, som skjutit på ambulansvagnar och dödat två doktorer, fångades och kommit till Spanien.

Löjtnant Hobson och hans raska gossar, hvilka sänkte Merrimack kanalens, hafva utbytts mot spanska fångar och äro följaktligen fria. De mottogs med den största entusiasm af både den amerikanska flottan och hären.

Camara har ordrats tillbaka för att försvara Spaniens kust mot den amerikanska flottan, som väntas komma för att attackera Spaniens kuststäder. Cervras rapport till General Blanco är af följande lydelse: "Följande order befallning seglade jag ut med min skvadron från Santiago de Cuba och efter en ojemt strid med en mångdubbelt stark fiende förstördes alla mina fartyg af eld. Teresa, Oquenda och Vizeaya kördes på grund, medan Colon flydde. Jag gat mig själl upp till amerikanerna. Torpedobåtfirstörare sönko jag vet ej, huru många omkommo men antalet torde stiga till 600. Alla öfverlevande äro fångar. Besättningens uppförande var storartadt och vann fiendens bifall. Vi äro tack samma för det goda bemötande vi rönt. Bland de döde är Villamil och, som jag tror, Lasaga och bland de sårade Coneas och Eulate. Vi hafva följaktligen alla äro naturligtvis nedslagne".

En bland de mest ansedda engelska tidningar, "The Spectator", har, med anledning af den amerikanska flottans bedrifter anställt jämförelser, som äro mycket smickrande för herrar "Yankeer". Tidningen påstår, att den amerikanska flottan utän fara kunde möta den franska, och hvad den tyska beträffar, så skulle striden blifva helt kort och oödesdig för herrar tyskar.

Cervera och hans män hafva förts till Seaver Island utanför Portsmouth, N. H.

Den spanske generalen Toral vägrade att uppgifva Santiago på andra villkor än att besättningen tillätes att få gå med "flygande fanor och klingande spel". Detta afböjdes af general Shafter och bombarderingen af staden började i lördags, ehuru i tisdags inga nyheter af vikt ankommit från stridsplatsen.

Fredsrykten hafva flygit omkring några dagar, men Spanien väntas ej kunna antaga Amerikas villkor, som sägas vara mycket stränga.

Det säges, att Santiagos fall kommer att avsluta kriget. Amerikanerna fortfara att bombardera Santiago men i går morse hade ej något hört om stadens fall. De stora belägringskanonerna ha förstört en stor del af staden men Toral vägrar gifva in.

Den stora oceanolykan.
Vi omnämde helt kort i förra numret en sammanstötning ägde rum mellan engelska järnsegelfartyget Cromartyshire och franska postångfartyget "La Bourgogne".

De närmare uppgifter, som sedan mottagits, visa ej mindre än 600 personer drunknade; bland de 200 räddade finnes endast en kvinna. Detta senare bevisar, att sjö-

folket eller passagerarne äsidosatt alla beaktligheter samt sökte hjälpa sig själfva utan att tänka på kvinnor och barn. Det torde ej vara omöjligt, att en del af besättningen kommer att åtalas för mord under dessa försvarande omständigheter.

Felet synes hafva legat hos den franske kaptenen, som trots den tjocka dimman gick med en hastighet, som det säges, af 18 knop i timmen. Cromartyshire träffade La Bourgogne ungefär midskips, och det tog endast några få minuter, innan den senare sjönk. En riktig malström uppstod, som sög allt med sig ned i djupet, hvilket förklarar förtusen af så många lif. Ett blifvande förhör kommer nog att ägga alla detaljer i dagen.

Manitoba skolor.

Under förliden riksdag handlade senaten synnerligen verksamt mot den liberala regeringen. Huruvida detta var en följd af det vakande öga — "de gamla tanterna" sägas hålla på rikets bästa — eller af politisk kittlighet, lämna vi oss åt Senats handlingsätt i fråga om Sticks-banan säges äfven, enligt flera liberala målsmän, vara berättigadt. Däremot måste man utan ringaste tvekan fördöma dess beslut att slopa det förskott från allmänna skolfonden, som centralregeringen har om händer. Det befaras, att ett antal af provinsens skolor komma att möja för denna senats handling.

Som vi alla veta, hafva två sektioner i hvarje township reserverats för provinsens skolor. Af dessa reserve rade land hafva ungefär 35,000 acre sålts för ungefär en half million, och i händelse resten kan säljas till samma pris, har provinsen att vänta ett riktt arf. Frågan är nu huruvida skolorna kunna hållas öppna till denna rikedom tillfaller oss eller våra efterkommande. Beskattningen för skolorna är redan hög, och det troliga resultatet af senats beslut blir, att Manitobaregeringen blifvtvingen, sorgligt nog, att draga in på en del af skolanslagen. Det påstås af senaten, att penningarna, som ligga i centralregeringens värd, äro till för framtida behof. Om 30 år t. ex. skola dessa penningar blifva tillgängliga, men om provinsen under dessa år går lika raskt framåt som nu, komma våra efterkommande att "sitta i smöret" medan de första nybyggarne få dragas med det tyngsta arbetet. Då regeringen ej har några tillgångar, måste den enskilde betala högre skolskatter eller skolorna stängas.

Nedanstående tabell visar tillväxten i skolornas antal, utgifter och provinsens subsidier från Centralregeringen:

År	Antal skolor med reg. underskott	Antal skolor med prov. skolor
1887	575	714
1891	1,029	1,138
1892	1,106	1,270
1893	1,270	1,387
1894	1,387	1,500
1895	1,500	1,613
1896	1,613	1,726
1897	1,726	1,839

Det är sannt, att provinsens inkomst, 30c. pr hufvud, tillväxer med en ökad befolkning, men skolorna ökas så mycket hastigare och det är sålunda omöjligt att hålla steg därmed. Bristen måste därför betäckas genom municipal beskattning, för hvilken senaten sålunda måste bära skulden. Det egendomliga i saken är, att Mr Norquays regering bad om samma sak för 19 år sedan och hans ansökan beviljades. Han var emellertid en konservativ. Detta torde måhända förklara orsaken till senats handling, ehuru dessa personer sägas vara helt och hållet opar-

tiska. Man kan ej annat än beklaga att detta unga land är så i händerna på politiska partichefer, att äfven den viktigaste skyldigheten, ungdomens rättä uppföstran, måste försummas för att sätta besegrade politikussar i tillfälle att hämnas öfver nederlag, som deras egna handlingar bragt. Det är på tiden att något göres att sätta dessa nitiska herrar ur stånd att ödelägga provinsens utmärkte och hårdt förvärfvade skolväsen.

Vårt eget land.

Dominion of Canada fylde 30 år den 30 sistlidne juni. Canadas yttre innehåll är 3 1/2 millioner kv. mil — en toftedel af hela jordens landyta. En million kv. mil äro ännu outforskade. Sexton tyska kärsadömen kunna få rum inom landets gränser. Prince Edward Island är den minsta provinsen med 2,000 kv. mil; British Columbia den största med 382,000. Canadas kuster bildar en sträcka af 13,000 mil, och Canada har en vattenvägg från St. Lawrence till Lake Superior, 2,384 mil, en af de längsta oafbrutna vattenvägar på jorden, Canada besitter 1 1/2 millioner acre af skogsländ; nästan 75 proc. af British Columbia och 50 proc. af Ontario äro skogar.

Canada har en befolkning af öfver fem millioner, af hvilka 26 proc. äro infödde, 10 proc. födda under den engelska flaggen samt 3 proc. utländingar, 100,000 indianer finnas, af hvilka 41,000 äro protestanter, 42,000 katoliker och 17,000 hedningar. 10,000 indianbarner uppfostas i 285,000 skolor, hvilka understöddas af staten med \$300,000 om året. 41 proc. af landets befolkning äro katoliker, 17 metodister, 15 presbyterianer, 13 "Church of England" o. s. v.

CANADAS PRODUKTER.
Landets äkerbruksexport belöper sig till \$50 mill. mot \$20 mill. 1868. Ostexporten ensamt uppgår till \$15 mill. Canada producerade 68 mill. bu hvete 1897. 28 millioner acre äro under odling; genomsnittskörden 1897 var 15 pr acre. 45 procent af befolkningen äro landbrukare.

Canadas fiskerier gifva \$20 mill. om året; 7,000 man finnas sysselsatta därmed. Apparaterna äro värda 10 mill. Nova Scotia är numro 1, New Brunswick 2 och B. C. 3.

Canadas gruvor producerade \$30 mill. 1897, nämligen: guld \$6,190,000; silfver 3,390,000; koppar, bly och nickel 1 1/2 mill. hvardera; kol 7,285,000. Landets kolbärande yta är 100,000 kv. mil. 15,000 äro sysselsatta med grufvdrift. British Columbia har producerat \$60 mill. guld under 40 år. Canadas Yukon guldfält omfattar 125,000 kv. mil, och det antages, att \$20 mill. skola utvinnas där i år.

HANDEL OCH FINANSER.
Den totala omsättningssumman har stigit från \$131 mill. i 1867 till \$257 mill. i 1897. Dess handel utvecklar sig snabbt. Kalenderåret 1897 visar en tillväxt af 52 mill. Landets inkomster äro omkring \$37 mill. om året. Den offentliga skulden har växt från \$75 mill. till 260 mill. 1897 eller nära \$50 pr person. Canadas inrikes omsättning har under de 30 åren vuxit från \$40 mill. till \$113 mill.

Landets järnvägar voro 1868 2,278 mil och 1898 16,000 mil. Det finnes 141 järnbanor med 81 bolag. Det inbetalda rörelsekapitalet belöper sig till nära en milliard. Canada har utgifvit öfver \$200 mill. på järnvägsbyggnader. Canada Pacificbanan är 6,314 mil. Landet gaf bolaget \$63 mill. Grand Trunk banan är 3,152 mil lång och statsbanorna 1,388 mil.

Canada har 72 mil kanaler kostande \$83,789,000 för byggnad, förskoring och underhåll eller öfver \$1,000,000 pr mil. Canada hade 425 fyrbåkar 1897; antalet är nu 1,420.

Canada har 29,000 mil telegrafnät. Landets milit räknar 40,000 man, inberäknad Mounted Police 700 man.

Canada hade 2,333 postkontor 1867 och 9,191 1897. 155 mill. bref och brefkort jämte 27 mill. andra försändelser befordrades under 1897.

Canada har 755 postsparbanker, i hvilka 120,000 personer hafva \$30,000,000, hvarjämte \$18,000,000 ligga i statens sparbank, tillsammans nära \$10 pr person. Landets privilegierade banker ha \$180 mill. på upp och afskrifning. Canadas liförsäkringsbolag hafva en försäkringssumma af \$460 mill. \$25 mill. äro deponerade hos regeringen som garanti.

Canada har 7,279 registrerade fartyg värda \$25,000,000. Canada har ett utmärkt skolsystem. 17,000 skolor hysa en mil. skolbarn. 54 universitet och högre läroverk finnas, hvars studentantal uppgår till 11,000. 70 proc. af hela befolkningen kan läsa; 80 proc. af de vuxna kunna skriva.

Canada har stora planer för framtiden. Befolkandet af vår stora nordväst, utvecklingen af gruvor o. andra resurser, kanalers fördjupande, förbättrade kommunikationsmedel både inom landet och med moderlandet. Canada har gjort stora framsteg under de första 30 åren efter sammanslutningen af de olika delarne. Hvem kan förse på, hvad som kommer att försigga under de nästa 30 åren?

CANADA.

Quebec.

Mr och Mrs Emanuel Ohlen berättas hafva ankommit till landet igen.

Du Bose, den spanske ex-sekretären har äntligen lämnat Montreal.

De Ängdalslätnier, som löpa till New York och andra Föränta Staternas hamnar, ämnas i samband med Föränta Staternas järnvägar arbetas emott C. P. R.

Djäfvt. En amerikansk skonare togs i beslag några veckor sedan af canadiska tullverket. Den 11 des stals fartyget af 4 amerikanare, som med revolver var skildrade besättning en att gifva upp detsamma.

Ett falskmyntarbånd arresterades i Montreal. 2 män och tre kvinnor voro i bandet. Af männen är en dessutom anklagad för hustrumord i New York.

Ontario.

De olika posterna under det gångna fiskalåret, som slutade d. 30 juni 1898 ställde sig på följande sätt: Tullinkomster \$21,467,000 Accis 7,812,000 Postverket 3,434,000 Allm. arb. & järnv. 3,807,000

Den nya preferentialtullagen för England och dess olika kolonier, är nu under utarbetning. Resultatet af det gångna fiskalårets operationer säges vara en million dollars öfverskott.

P. A. Choquette, M. P., har utnämnts till domare i Quebecs högre ritt. Han har varit M. P. sedan 1887. Med hans afgång från House of Commons finnas där fem vakanser.

Inrikesminister Sifton ämnar tillbringa några veckor i Rat Portage.

Gordon & Ironside bygga n. ett kylhus i Fort William.

En skarpare frost natten till den 10 ds orsakade skada på grönsaker och frukt. Korn syrtas också hafva lidit men.

Rat Portage. Den nya järnbron öfver västra grenen af Winnipeg floden har provats af regeringens inspektör Mr Dwyer och befunnits vara fullkomligt hållbar för vanliga körtrafik.

— At betena med vattenledningen fortgå tillfredsställande. Arbetarna med rörens nedläggande började den 6 juni, ehuru regn vidtals kommit emellan.
— Manitoba Women Christian Temperance Union har hållit en serie möten i Metodist kyrkan.

Pastor N. E. Johnson, från Scandinavia, kommer att predika vid Sultana den 19, i Rat Portage den 20 och i Norman den 21 ds.

Manitoba.

En hagelstorm passerade öfver Neepawa den 11 dennes och gjorde mycken skada på den växande grödan.

Pipestonebanan kommer att utsträckas 20 mil i år. Arbetena ha allaredan börjats af kontrakter Neil Keith.

Försäljningen af de skolland, som man beslutit att afyttra, kommer ej att äga rum förrän i höst efter skördens.

På ett möte af farmare i Brandon höll doktor Fletcher, regeringens botanist från Ottawa, ett föredrag öfve de ogräs, som förekomma i provinsen. Han förklarade att ryska tistel var farmarens bästa vän, ty hade den ej upptäckts i provinsen, hade det nu pågående utrotningskriget varit opåtänkt. Dessa ogräs kunna indelas i ett-åriga, två åriga och mångåriga. De två förstnämnda kunna dödas genom att hafva upp dem innan de sprida sina frön. Mång-åriga däremot tarlva mycket kraftigare behandling. Roten, som innehåller en mängd näring, sitter djupt ned, och enda sättet att fördärva densamma är att förstöra plantans blad så snart de komma upp i dagen. "Summerfallow" är bra men skulle ej göras efter den 15 juli.

Dr F. påstod vidare, att den växande grödan skulle hafvas opphörligt tills brodden blifve 6 tum hög. En lätt hvar skulle ej skada årsväxten samt födeliga ogräset.

Vid samma möte gjorde föreståndaren för experimentalfarmen Mr Bedford några anmärkningar om Bromus gräset och dess nytta. Under diskussionen om bästa sättet att binda jorden, påpekade Mr B. att råg och timotej kunde nyttjas, men att ingendera var jämförlig med Bromus Inermis. Detta gräs kan säas tillsammans med hvete men lärnar då ej ett godt resultat. Bättre vore att så detsamma enbart antingen i maj eller augusti på grifva; majsadd gifver ett bättre bete om hösten, då andra grössor torka upp. En fara vid majsadd vore ogräs, men detta kunde stoppas genom att m. ja skördemaskinen, då gräset vore 6 tum långt. Två a tre goda höskördar kunde fås däraf jämte godt bete för längre tid. Gräset växte upp om våren tidigare och varade längre om hösten än vildt gräs. Växtligheten var så kraftig att 15 kreatur ej kunde arbeta en sex acre äng på experimentalfarmen. Två svårigheter funnos: den första att ogräset var svårt att utrota, och den andra att fröet var dyrt. För att emellertid uppmuntra odlingen där af gäve exp. farmen hvarje farmare ett pound fritt. Mr B. var öfvertygad om, att gräset skulle blifva den närmsta foderväxten i Manitoba med tiden.

N. W. Territorierna.
Skärden rundt Estevan ser lofvande ut.

En olycka ägde rum på Crows Nest banan, hvarigenom en förare och en äldre förloade sina lif. Några vapnar började nämligen af sig själva gå ut för en stark slutning samt sammanstötte med ett frakttåg med ofvannämnda sorgliga resultat.

Count de Cazes, välkänd indian agent & Stony Plains reservation, är död.

Regeringen har beslutit på alla sätt skydda arbetarnes vid Crows Nest banan intressen. I händelse arbetarne ej fått sin fulla betalning af kontraktörerna ämnar Regeringen hålla bolaget ansvarigt.

Regeringen har utnämnt en kommission bestående af hrr Forget, Mc Kenna och en tredje, hvars namn ännu ej offentliggjorts, att underhandla med indianerna i Athabasca om upprättandet af reservationer etc.

Indianerna berättas vara fiendligt stämde mot de "intrång", som gjorts och göres af N. W. M. P. och guldsökare.

British Columbia.
Från Rosslund skrivs, att Dear Park grufvan lofar mycket goda resultat och att följaktligen nödiga maskiner skola insättas för att kunna bedriva grufvan bättre.

Halcyon Hot Springs, belägna vid Arrow Lakes ha inköpts af ett konsortium med Mr Mackintosh i spetsen.

Frovisvalen ägde rum i lördags. Bland de valde märkes Hon. Jos. Martín, välkänd från sina strider i Manitoba.

De sista tillgängliga rapporterna från valet äro regeringens anhängare, 19 i opposition, 2 "Independents"; två valkretsar hafva ännu ej hållit sina val och komma troligen att välja regeringens anhängare. I så fall, och i händelse de två "Independents" sitta sig till Turners regering blir situationen ganska intressant.

Yukon.

Enligt en under sista parlamentet stiftad lag har en regeringsnämnd tillsatts för Yukon, bestående af Commissioner Wm Ogilvie med bitittare domaren McGuire, F. C. Wade, öfversteöjtnant Steele och Jos. E. Girouard. Major Walsh har bedt att blifva fritagen från sin syssla som Commissioner, enär hans privata affärer ej kunna tillåta honom att stanna bortä längre än ett år.

En ny stad "Teslin City" har uppstått vid Teslin Lake, målet för ett stort antal "prospektörer".

Brefafdelning.

Wetaskiwin 4 Juli 1898.
Herr John E. Forstlund, Winnipeg.

Efter som jag ännu ej begifvit mig hem härför, ber jag få säga något om förhållandena i hromkring. Omkring den 12 juni föll ett kallt regn med följande frost, hvarigenom grödan skadades. Vårtorkan hade varat för länge i år. Där det emellertid fanns korn, som ej grott, kommo dessa upp och man kunde iakttaga växtligheten på både gamla och nysådda fält. Den ja skördemaskinen, då gräset vore 6 tum långt. Två a tre goda höskördar kunde fås däraf jämte godt bete för längre tid. Gräset växte upp om våren tidigare och varade längre om hösten än vildt gräs. Växtligheten var så kraftig att 15 kreatur ej kunde arbeta en sex acre äng på experimentalfarmen. Två svårigheter funnos: den första att ogräset var svårt att utrota, och den andra att fröet var dyrt. För att emellertid uppmuntra odlingen där af gäve exp. farmen hvarje farmare ett pound fritt. Mr B. var öfvertygad om, att gräset skulle blifva den närmsta foderväxten i Manitoba med tiden.

Jag har varit mycket omkring härtstades och ju längre sydot man kommer från staden, dess mindre skada hade kylan gjort. Hos en nykommen farmare från Kansas, 35 mil sydost från Wetaskiwin, hade ingen frost försports. Jag berättade hans för 5 veckor sedan upptrada att fröet var dyrt. För att emellertid uppmuntra odlingen där af gäve exp. farmen hvarje farmare ett pound fritt. Mr B. var öfvertygad om, att gräset skulle blifva den närmsta foderväxten i Manitoba med tiden.

Många af mina bekanta bådo mig noga utforska landet och detta har jag gjort för att kunna peka ut bästa platsen för settlement.

Innan jag kom hit hade jag blifvit underrättad om, att Årstiderna och klimatet voro de samma som i gamla Sverige, hvilket jag befunnit vara sannt. Jag kan dessutom gifva klimatet ett godt vittnesord, allidestund jag var mycket sjuk i Syd Dakota, men nu känner jag mig frisk och kry. Jag har bott i Syd Dakota sedan 1877 och ehuru jag ej klagar öfver klimatet där, måste erkännas, att det är mycket helsosammare i norra Alberta.

Jag har varit här sedan den 28 april i år. Under denna tid har jag ej känt någon häftig bläst, inga orkaner etc. Persner, som bott här i 16 år försäkra, att de ännu ej hört af något dyligt. Detta måste jag tro, ty det är allt för många som berättat samma sak. Nu får jag sluta. Om någon vill veta bättre besked om detta nya land, huru att ställa sin början etc., så skrif till mig. Min adress till nästa vär blir:

John Kühnberg, Killa P. O., Moody Co., S. Dakota.